

SGH

Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Założenia dla rozwoju poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w Polsce w oparciu o potrzeby

26 lutego 2025, Warszawa

Kluczowe problemy obecnego systemu

- Rosnące potrzeby w zakresie wsparcia uczniów
- Większy nacisk na kompensację i interwencję niż na profilaktykę trudności i wsparcie w bieżącej pracy – zamknięty katalog „niepełnosprawności”
- Przeciążenie PPP diagnozowaniem (orzeczenia i opinie)
- Długi czas oczekiwania na diagnozę i terapię
- Niedobór specjalistów
- Brak współpracy międzysektorowej (edukacja, zdrowie, pomoc społeczna)
- Biurokratyczne procedury utrudniające efektywne działanie

Cel działań

Podniesienie efektywności wsparcia w procesie kształcenia kierowanego do dzieci i młodzieży oraz zapewnienie warunków do ich optymalnego rozwoju

Mapa drogowa: 6 obszarów działań na rzecz sukcesu szkolnego wszystkich uczniów

Podjęcie obejmujące całą szkołę i system

- spójność działań pomiędzy poziomami systemu
- przywództwo i koordynacja
- współpraca lokalna

Efektywna identyfikacja i realizacja potrzeb

- badania przesiewowe
- ocena potrzeb w modelu biopsychospołecznym
- trzy poziomowy system wsparcia

Budowanie potencjału zawodowego kadr

- standardy kształcenia, szkolenia, wymiana doświadczeń
- superwizja
- kadra niepedagogiczna

Alokacja zasobów – mechanizmy finansowania

- elastyczne mechanizmy finansowania
- wsparcie kierowane do środowisk/gmin w których jest wyższy odsetek uczniów w trudnej sytuacji
- współdzielenie zasobów – koordynacja, SCWEW

Podstawa programowa i praktyka pedagogiczna

- włączająca podstawa programowa
- spersonalizowane metody nauczania (np. blended learning i co-teaching)
- ocenie

Zbieranie danych i monitoring

- wskaźniki ilościowe i jakościowe
- autoewaluacja
- wdrażanie działań na podstawie wyników i analiz (system, szkoła, nauczyciel)

Istota zmiany systemowej

- zmiana modelu pracy
- współpraca i koordynacja
- wzmocnienie profilaktyki i wsparcia w bieżącej pracy z klasą
- skuteczne wsparcie interwencyjne
- monitorowanie: realizacja praw, efektywność działań

Obszary działań

- przygotowanie kadr
- rozwój bazy metodycznej
- cyfryzacja
- ramy legislacyjno-organizacyjne
- mechanizmy finansowania

Główne założenia rozwoju poradnictwa

- wdrożenie modelu oceny funkcjonalnej – praca w modelu biopsychospołecznym, współpraca z innymi podmiotami
- poradnia jako instytucja wspierająca rozwój przedszkolnych/szkolnych działań wspierających dzieci i uczniów
- poradnia jako lokalny integrator działań na rzecz dziecka/ucznia

Dlatego potrzebujemy w poradniach:

- zmiany kultury organizacyjnej
- kadr przygotowanych do pracy w nowym modelu
- doposażenia
- cyfryzacji

Ocena funkcjonalna – poziomy wsparcia

3 POZIOM WSPARCIA:

INSTRUMENTY URUCHAMIANE
Z POZIOMU PORADNI, KOMPENSACJA

2 POZIOM WSPARCIA:

INSTRUMENTY URUCHAMIANE
Z POZIOMU SZKOŁY, INTERWENCJA

1 POZIOM WSPARCIA:

MONITOROWANIE, PROFILAKTYKA,
BIEŻĄCA PRACA

Osoba dorosła
(świadczenie
wspierające)

Osoba ucząca się
(szkoła)

Dziecko (WWR)

Etapy oceny funkcjonalnej w edukacji

Przedszkole szkoła

Monitorowanie rozwoju, ocena aktywności i uczestnictwa

Koordinator pomocy p-p

Konsultacje zespołowe

Inicjowanie wsparcia na poziomie 1 i 2

Publiczna poradnia

Ocena funkcji

Specjalista wiodący

Inicjowanie wsparcia na poziomie 3

Współpraca międzysektorowa

Zadania poradni – obecnie i docelowo

Obecnie	Docelowo
Diagnozowanie	ocena funkcjonalna
Opiniowanie, orzekanie	ocena funkcjonalna: poziom III
Bezpośrednia pomoc	<ul style="list-style-type: none">ocena funkcjonalna: specjalistyczna pomoc poradni jako uzupełnienie innych działań wspierających uczniainformacja o możliwości uzyskania wsparcia, synergia działań, koordynacja
Profilaktyka, wspieranie wychowawczej i społecznej funkcji szkoły, wspomaganie kompleksowe	<ul style="list-style-type: none">współpraca z koordynatorami pomocy pp w przedszkolu/szkole/placówce (w tym skринning), pomoc w rozwiązywaniu trudnych problemówwspółpraca ze SCWEWwspółpraca z wizytatorami KO

Zakładane efekty zmian

- bardziej efektywna współpraca w systemie oświaty i międzysektorowa, zmniejszenie obciążeń biurokratycznych
- zmniejszenie skali trudności rozwojowych i w uczeniu się dzieci i młodzieży (skrinning, WWR, efektywna praca w zróżnicowanym zespole klasowym)
- trafniejsze wsparcie, lepiej dopasowana do rzeczywistych potrzeb dziecka, realne do realizacji w środowisku nauczania
- skrócenie czasu oczekiwania na wsparcie ze strony PPP
- PPP jako instytucja specjalistyczna – tylko wybrane, najtrudniejsze przypadki trafiają do PPP, więcej czasu na analizę problemu i uzgodnienie charakteru wsparcia
- więcej czasu na bezpośrednią pracę z dziećmi wymagającymi specjalistycznego wsparcia w PPP

Na czym bazujemy?

- 1) Model Wsparcia Międzysektorowego (MWM) – projekt UŚ
- 2) Standardy OF – obszary trudności (KUL), praca poradni (projekt ORE)
- 3) Narzędzia diagnostyczne, programy szkoleniowe – projekty konkursowe (IBE-SWPS, UKSW, zlecenia MEN (APS, KUL, UŚ), projekt ORE
- 4) Model szkolenia i doradztwa - projekt ORE
- 5) Standardy zatrudnienia nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach
- 6) Programy szkoleniowe dla nauczycieli specjalistów z przedszkoli i szkół – projekt IBE (ASA)
- 7) Model funkcjonowania Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW) – projekt pozakonkursowy ORE i projekty konkursowe
- 8) Model zintegrowanego WWR - przygotowany na zlecenie MEN przez Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

Działania na rzecz wdrożenia zmian

- 1) Wdrożenie standardów zatrudnienia nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach: wzrost liczby etetów z 22 tys. (2021) do 53,7 tys. (2025).
- 2) Narzędzia do skryningu (SRMD, KSzoF) – do połowy marca br. testowanie narzędzi w grupie kilkudziesięciu instytucji; udostępnienie po zakończeniu testowania – do końca II kwartału br.
- 3) Zwiększenie finansowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2024/2025, w tym wprowadzenie wagi na pomoc p-p w przedszkolach - więcej wsparcia bliżej dziecka i mniejsza potrzeba wsparcia ze strony PPP (docelowe poziomy 1 i 2).

Działania na rzecz wdrożenia zmian

Doskonalenie kadr:

- 1) szkolenia z zakresu oceny funkcjonalnej (ok. 30 tys. osób przeszkolonych w 16 województwach)
- 2) stała oferta szkoleń ORE
- 3) współpraca ORE z placówkami doskonalenia nauczycieli, w celu przygotowania oferty dostosowanej do potrzeb PPP
- 4) szkolenia w projektach „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży”, „Szkoła dostępna dla wszystkich” (ASA)
- 5) Regionalne sieci współpracy i wymiany doświadczeń – koordynacja przez PDN w projekcie ASA
- 6) poradniki dla nauczycieli – ORE, IBE: projekty „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży” i ASA
- 7) studia podyplomowe – 3 edycje
- 8) superwizje i doskonalenie warsztatu pracy ze strony SCWEW

Działania na rzecz wdrożenia zmian

Projekty:

- 1) IBE: „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży”
- 2) IBE: „Szkoła dostępna dla wszystkich” (ASA)
- 3) IBE: „Kariera bez barier”
- 4) ORE: „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą”
- 5) CIE w partnerstwie z MEN: „Przygotowanie systemu informatycznego, wspierającego poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne”
- 6) MEN w partnerstwie z SGH: „Przygotowanie kompleksowego wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznych”
- 7) 16 wojewódzkich projektów w konkursie „Kompleksowe wsparcie poradni psychologiczno-pedagogicznych”
- 8) działania realizowane w ramach RPO

Wybrane działania na linii czasu

2025

- standardy zatrudnienia specjalistów
- koncepcja
- szkolenia OF, SKRMD, narzędzia (IBE, ORE, uczelnie)
- zm. rozp. ws. orzekania
- narzędzia
- start projektów grantowych w PPP
- seminaria, sieci wymiany doświadczeń (WDE, ASA, wizytatorzy ds. EW)
- nowe SCWEW

2026

- baza materiałów metodycznych (ASA, WDE)
- nowe podstawy programowe, ocenianie dla rozwoju
- pakiet zmian w przepisach dot. WWR, pomocy pp, poradnictwa, SCWEW
- c.d. szkoleń, seminariów, rozwój sieci doskonalenia i wymiany doświadczeń

do 2030

- nowe narzędzia diagnostyczne
- system monitorowania jakości wsparcia SORED
- rozwiązania międzysektorowe
- sieć SCWEW
- działania wspierające wdrażanie nowych rozwiązań systemowych

Dziękuję za uwagę!

Departament Edukacji Włączającej, sekretariat.dew@men.gov.pl

SGH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

